

Hvilan Utbildning AB

Org.nr. 556606-6980

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter bastillsyn i Hvilan Utbildning
belägen i Staffanstorps kommun

Tillsyn i Hvilan Utbildning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hvilan Utbildning AB (556606-6980) under vårterminen 2015. Hvilan Utbildning besöktes av Skolinspektionen den 21–22 januari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets statistik hade skolan 15 elever i årskurs 3 läsåret 2013/14. Genomsnittlig betygspoäng för elever med examen eller studiebevis var 11,1. För riket är motsvarande andel 13,7 respektive 13,8 för skolans program, och 14,0 för riket totalt. Genomsnittlig betygspoäng för enbart elever med examen anges inte i statistiken, men det framgår att det är färre än 10 av de 15 eleverna, alltså färre än 67 procent som fått examensbevis och därmed är behöriga till högskolestudier.

Det är också färre än 10 elever (67 procent) som nått minst betyget E i de gymnasiegemensamma kurserna Engelska 5, Historia 1, Idrott och hälsa samt Samhällskunskap 1. Statistiken över tid omfattar än så länge endast resultat för gymnasieskolan enligt tidigare bestämmelser, och då har 93 procent av eleverna fått slutbetyg eller motsvarande efter fyra år. Den genomsnittliga betygspoängen vårterminen 2013 för elever med slutbetyg var 14,1. Av eleverna med slutbetyg var 78,6 procent behöriga till högskolestudier.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-05-25
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-05-25
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det område som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har vid Hvilan Utbildning gymnasieskola genomfört en bastillsyn, vilket innebär en granskning inom ett begränsat antal områden. Utifrån denna tillsyn bedömer Skolinspektionen att huvudmannen genom skolans kvalitetsarbete har en noggrann uppföljning av skolans resultat, utvecklingsbehov och åtgärder, och att huvudmannen beslutar om förändringar som anses nödvändiga för skolans fortsatta utveckling och förbättring av elevernas måluppfyllelse. Skolinspektionen finner emellertid två områden där skolans arbete inte motsvarar författningarnas krav. Elevernas inflytande när det gäller undervisningens innehåll behöver utvecklas. Vidare är elevhälsan inte utformad så att den kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hvilan Utbildning AB att **senast den 25 maj 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av bedömningsområdet

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, dvs. såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hvilan Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Hvilan Utbildning AB behöver se till att alla elever får ett reellt inflytande på undervisningens innehåll i all undervisning.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet så att eleverna ska få ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Rektorn uppger att elevinflytandet är gott och att eleverna är mycket involverade, vilket enligt rektorn också framgår vid klassrumsbesök. Enligt de intervjuade eleverna från olika årskurser och utbildningar är det emellertid inte alla lärare som bjuder in dem till att ha inflytande i undervisningen, utan en del "kör bara på". Eleverna uppger att en del lärare frågar hur de vill arbeta och i vilken ordning de vill göra uppgifterna, men att de inte alltid vet hur de kan påverka. I Skolinspektionens enkät som eleverna i årskurs 2 får fylla i före tillsynsbesöket ger Hvilan-elevernans samlade bedömning av delaktighet och inflytande ett lägre värde än genomsnittet för alla skolor i denna enkätomgång. Av de tre delfrågorna som ingår ger eleverna det lägsta värdet för inflytande över undervisningens innehåll, medan de bedömer att de i högre grad får påverka arbetssätt. De intervjuade eleverna ger både exempel på att inflytande när det gäller innehåll i undervisningen inte alls fungerar, och ett exempel där detta fungerar, vilket också framgår av lärarintervjun. I övrigt bekräftar lärarna att det varierar mellan dem i vilken mån de bjuder in eleverna till delaktighet, och att de förstår att eleverna upplever att de inte har tillräckligt med inflytande.

Som framgår ovan ska eleverna ges ett reellt inflytande över undervisningens innehåll. Då det framgår av elevintervjuer, enkäter och intervju med lärare att elever inte alltid ges ett reellt inflytande över undervisningen i alla ämnen/kurser gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med elevinflytande inte i alla delar uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hvilan Utbildning AB:s verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hvilan utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hvilan Utbildning AB att senast den 1 maj 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av bedömningsområdet

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hvilan Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Hvilan Utbildning AB behöver se till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan så att elevhälsan kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till bedömning av brist

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Enligt lärarna arbetar elevhälsan nästan uteslutande kring speciella situationer, och det saknas ett pågående aktivt förebyggande och hälsofrämjande arbete. Det beror enligt lärarna på att elevhälsan har för få timmar.

Även av intervjun med elevhälsan framgår att specialpedagogen, kuratorn och skolsköterskan främst arbetar med enskilda elever. De uppger att de inte är på skolan samtidigt, utöver de veckovisa möten som specialpedagogen och skolsköterskan har med rektorn, eftersom det inte finns arbetsrum till alla kompetenserna. Vidare framgår det av intervjun att psykolog kan kallas in, men att det inte finns någon särskild person knuten till skolan. Representanten för huvudmannen uppger i svaret på kommunikeringen av protokollet från intervjuerna att det finns en specifik psykolog knuten till skolan genom ett avtal med en leverantör av elevhälsotjänster.

På frågan om det gjorts någon analys av vilka behov av elevhälsans insatser som finns på skolan tror de intervjuade från elevhälsan att rektorn och biträdande rektorn arbetat med detta, men de vet inte. De ser ett problem i att de är närvarande på skolan i liten utsträckning och att det inte finns någon strukturerad elevhälsa, vilket det funnits ansatser till tidigare år. De uppger att de inte diskuterat förebyggande och hälsofrämjande arbete som grupp och att de saknar gemensamma möten och samarbete. Huvudmannens representant uppger i intervjun att det är bekymmersamt att det saknas ett gemensamt elevhälsoarbete, men anser att elevhälsan är på skolan mycket i tid räknat och skulle kunna arbeta mer förebyggande om de var närvarande på skolan samtidigt, i första hand inom den tilldelade tiden.

Som framgår ovan ska elevhälsans arbete främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Utredningen visar att elevhälsan vid skolan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande, och att förutsättningarna för detta försvåras av att elevhälsans arbete inte är organiserat så att de olika kompetenserna kan samarbeta för att främja ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolinspektionen gör därför bedömningen att skolans arbete inom detta område inte uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hvilan Utbildning AB:s verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hvilan utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga bedömningsområden**Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling**

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet.

I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna.

Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Monika Ivarsson
Föredragande/Undervisningsråd

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Hvilan Utbildning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Hvilan Utbildning

Hvilan Utbildning gymnasieskola har vid tillfället för tillsynsbesöket 69 elever i årskurserna 1-3. Skolan ger utbildningen trädgård, motsvarande det nationella naturbruksprogrammet inriktning trädgård, samt utbildningen florist, motsvarande det nationella hantverksprogrammet inriktning florist. Vidare finns det 12 elever på introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val samt yrkesintroduktion, knutna till naturbruksprogrammet respektive hantverksprogrammet. Skolans tillstånd omfattar även utbildningen hem- och trädgårdsdesign motsvarande hantverksprogrammet, övriga hantverk, men denna utbildning har inte bedrivits inom ramen för gymnasieskola 2011.

Huvudman för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är Hvilan Utbildning AB. Ägare till Hvilan Utbildning AB är den ideella föreningen GRO, Gröna näringens riksorganisation.

Skolan leds av en rektor som förutom gymnasieskola och gymnasiesärskola också ansvarar för kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsutbildning. Rektorn var fram till årsskiftet biträdande rektor och hade vid tillfället för tillsynsbesöket (vid vårterminens start) nyligen tillträtt sin nuvarande befattning. Den tidigare rektorn har numera befattningen som biträdande rektor.